

тези абсолютни ефекти към базисната стойност на абсолютната резултативна величина P_0 се получават съответните относителни ефекти, на които се подразделя нейната относителна промяна $\Delta I_p = \frac{P_1}{P_0} - 1$. Същите относителни

ефекти могат да се получат и чрез мултипликативната или индексна форма на факторния анализ с агрегирани данни независимо от изложената по-горе адитивна форма на анализа. При нея се използват индекси на резултативната величина и факторните показатели, които представляват отношения на техните стойности през отчетната спрямо базисната година. Например индексът за произведения продукт е $I_p = \frac{P_1}{P_0}$, на средната производителност

на труда - $I_{\bar{V}} = \frac{\bar{V}_1}{\bar{V}_0}$, и на заетите - $I_T = \frac{T_1}{T_0}$, откъдето връзката между трите

индекса е $I_p = I_{\bar{V}} I_T = \frac{\bar{V}_1}{\bar{V}_0} \times \frac{T_1}{T_0} = \frac{P_1}{P_0}$. От произведението на индексите на

факторните показатели произлиза и наименованието на анализа като мултипликативен или индексен. Най-елементарната задача с този анализ е да се из-

рази относителната промяна на произведения продукт $\Delta I_p = \frac{P_1 - P_0}{P_0} = I_p - 1$

чрез относителната промяна на заетите $\Delta I_T = \frac{T_1 - T_0}{T_0} = I_T - 1$ и относител-

ната промяна на производителността $\Delta I_{\bar{V}} = \frac{\bar{V}_1 - \bar{V}_0}{\bar{V}_0} = I_{\bar{V}} - 1$. Тук относител-

ните промени на факторните показатели се разглеждат като факторни влияния, а съответните части, на които се подразделя относителната промяна на произведения продукт ΔI_p , са отделните ефекти на тези влияния. Равенството, което се използва в случая, е $I_p = I_{\bar{V}} I_T = (1 + \Delta I_{\bar{V}})(1 + \Delta I_T)$, където относителните промени на факторните показатели $\Delta I_{\bar{V}}$ и ΔI_T могат да бъдат както с еднакви знаци (положителни или отрицателни), така и с различни знаци.

Двете форми на анализа - адитивната и мултипликативната, са еквивалентни, като всяка от тях има своите предимства. Най-важното предимство на адитивната форма е, че получените ефекти имат същия абсолютен израз в мерните единици на резултативната величина. От своя страна, обратното на това предимство е най-важно при индексната форма на анализа, защото като ненаименувани величини относителните промени на факторните показатели елиминират различията на техните дименсии или мащаби и измерват само интензивността или силата на промените на тези показатели. Коя от двете форми ще бъде избрана, зависи от конкретната задача и предпо-